

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук

Руденка Костянтина Володимировича

на дисертаційну роботу Бойка Костянтина Сергійовича

«ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ГІБРИДНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ ПОЄДНАННІ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ВАД АОРТАЛЬНОГО КЛАПАНА»

поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.198

Національного університету охорони здоров'я України

імені П.Л. Шупика, що утворена наказом

від 11.09.2024 (протокол № 7)

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Науковий керівник: **Тодуров Борис Михайлович**, член-кореспондент
НАМН України, доктор медичних наук, професор

Актуальність теми дисертації

Актуальність теми дослідження «ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ГІБРИДНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ ПОЄДНАННІ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ВАД АОРТАЛЬНОГО КЛАПАНА» обумовлена високою поширеністю серцево-судинних захворювань у світі, особливо серед пацієнтів із коморбідними патологіями, такими як ішемічна хвороба серця (ІХС) і вади аортального клапана. Поєднання ІХС та патологій клапанного апарату значно підвищує ризик ускладнень і потребує мультидисциплінарного підходу для забезпечення якісного та безпечного лікування.

Традиційні хірургічні методи лікування таких пацієнтів мають значні обмеження, що пов'язані з високими ризиками інтраопераційних

ускладнень та післяопераційного періоду. Гібридні операції, які поєднують кардіохірургічні та ендovasкулярні методи втручання, надають нові можливості для лікування таких складних пацієнтів. Використання гібридного підходу дозволяє мінімізувати хірургічну травму, знизити ризик інфекційних ускладнень, покращити переносимість процедури та скоротити тривалість госпіталізації.

З огляду на відсутність чітких протоколів щодо застосування гібридних операцій при поєднанні ІХС та вад аортального клапана, необхідне ґрунтовне вивчення ефективності такого підходу. Дослідження цієї теми спрямоване на визначення оптимальної стратегії лікування та розробку рекомендацій для підвищення результативності й безпеки лікування пацієнтів з такими комплексними серцево-судинними патологіям

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами

Дисертаційна робота є фрагментом комплексної планової ініціативно пошуково-дослідної роботи кафедри анестезіології та інтенсивної терапії НУОЗ України імені П.Л. Шупика «Мультидисциплінарний підхід до хірургічного лікування серця та магістральних судин» (термін виконання: 2021–2025 рр., № державної реєстрації: 0121U113336), власне дослідження стало одним з фрагментів даної науково-дослідної роботи.

Наукова новизна дослідження та одержаних результатів

1. У процесі наукового дослідження автор доповнив дані щодо особливостей клінічного перебігу у пацієнтів з ішемічною хворобою серця та вадами аортального клапана, враховуючи вибір методу реваскуляризації міокарда.
2. Автор уточнив критерії вибору методу реваскуляризації міокарда, зважаючи на клінічно-функціональний стан пацієнтів із поєднанням ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана.

3. Дослідник розширив наукові уявлення про предиктори розвитку несприятливих серцево-судинних і церебральних подій при хірургічному лікуванні у пацієнтів із поєднанням ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана.
4. Вперше в Україні дослідник здійснив аналіз ефективності гібридних операцій у пацієнтів із поєднанням ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана на основі оцінки якості життя.

Теоретичне значення результатів дослідження

Дисертантом була виконана оцінка, аналіз, порівняння та статистична обробка ранніх післяопераційних ускладнень (клінічні, лабораторні, інструментальні) після проведення гібридних операцій при поєднанні ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана.

Практичне значення одержаних результатів

Запропонований автором алгоритм вибору методу реваскуляризації міокарда для пацієнтів із поєднанням ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана продемонстрував високу ефективність у зниженні частоти післяопераційних ускладнень та рівня смертності. Завдяки впровадженню диференційованого підходу, що враховує індивідуальні особливості стану пацієнтів, вдалося суттєво покращити лікувальну тактику, скоротити тривалість госпіталізації та підвищити якість життя пацієнтів. Алгоритм також сприяв зменшенню кількості повторних втручань, забезпечив більш швидке відновлення та мінімізував ризики, пов'язані з інвазивними процедурами, завдяки чому досягнуто поліпшених клінічних результатів.

Результати дослідження та підсумки дисертаційної роботи були впроваджені в практику таких клінік та медичних центрів: ДУ «Інститут серця МОЗ України», Серцево-судинний центр КНП «Київська міська

клінічна лікарня №1», Центр серця та судин КНП "Львівське територіальне медичне об'єднання "Багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги".

Ступінь обґрунтованості та вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дослідження було проведено в Державній установі «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України» в Києві, яка слугує клінічною базою кафедри кардіохірургії, рентгенендоваскулярних та екстракорпоральних технологій Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика. Це дало можливість автору відібрати відповідних пацієнтів для дослідження. Загалом, аналізувався обсяг вибірки у 130 спостережень, при цьому частота пропущених даних становила менше 1%. Зібрана інформація, обсяг вибірки та застосовані статистичні методи забезпечили належну оцінку результатів дослідження, що сприяло досягненню визначених завдань і цілей роботи.

Повнота викладення матеріалів в опублікованих наукових працях

За темою дисертації опубліковано 3 наукових публікації: з них 1 стаття, що входить до наукометричної бази Scopus (Q₄); 2 статті у спеціалізованих фахових виданнях, рекомендованих ДАК МОН України.

В опублікованих матеріалах повною мірою відображаються всі розділи рецензованої роботи.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення

Дисертація написана відповідно до літературних норм, хоча є незначні орфографічні помилки, які не погіршують загальне позитивне враження від цієї наукової роботи. Проте виникли деякі дискусійні питання, які, в цілому, не знижують цінність представленої дисертаційної роботи:

- 1) Які чинники можуть вплинути на результати гібридних операцій у пацієнтів з коморбідними захворюваннями?
- 2) Які ускладнення найчастіше виникають під час і після гібридних операцій у даних пацієнтів?
- 3) Які рекомендації можна дати щодо клінічної практики на основі отриманих результатів дослідження?

Практичне втілення результатів дисертації

Результати дослідження впроваджені у клінічну практику у Державній установі «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України». Крім того, результати роботи використовуються у навчальному процесі кафедри кардіохірургії, рентгеноваскулярних та екстракорпоральних технологій НУОЗ України імені П.Л. Шупика.

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Дисертація Бойко К.С. «Ефективність проведення гібридних операцій при поєднанні ішемічної хвороби серця та вад аортального клапана» є комплексним узагальнюючим науковим дослідженням з актуального питання кардіохірургії, характеризується єдністю змісту, містить наукові результати, яким властива наукова новизна, теоретичне та практичне значення, а отже, свідчить про істотний особистий внесок здобувача у розвиток медичної науки. Дисертація відповідає вимогам п.п. 6,7,8,9 Постанови КМ «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01. 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 21.03.2022 р. № 341, а також Наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі

змінами), а її автор Бойко Костянтин Сергійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я із спеціальності 222 – Медицина.

Офіційний опонент:

Заступник директора з науково-координаційної роботи
Державної установи «Національний інститут
серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова
Національної академії медичних наук України»
доктор медичних наук, професор

К.В. Руденко